

Misforholdelse i Jylland der, hvor Amtmanden havde udnævnt Forligelsescommissairen i Jurisdictionen (B. Christensen: Det har jeg ikke sagt.), skal jeg bemærke, at i den Egn, hvorfra jeg er, er der udnævnt Commissairen i enhver Jurisdiction, og Forholdene ere mig der temmelig, ja meget nøie bekendte; men der er ikke nogen Misforholdelse. — Uden iøvrigt videre at gaae ind paa Sagen, maa jeg dog med Hensyn til, hvad den 1ste Landstingsmand for 2den Kreds (Thalbitzer) yttrede, bemærke, at hans Foredrag jo gaaer ud paa at bevise, at en heel anden Reform i Forligelseslovgivningen burde finde Sted, saa at han altsaa vel maa finde sig besvøret til at stemme for, at et Udvalg nedsættes til Sagens Overveielse; thi han syntes jo at paapege, at der burde være Commissairen i hvert Sognedistrict.

Formanden: Jeg tør forudsætte, at der fra Thingets Side Intet er til Hinder for, at den 8de Landstingsmand for 2den Kreds, som har forlangt Ordet, atter erholder dette, uagtet han har yttret sig flere Gange.

B. Christensen: Jeg vilde blot tillade mig den Bemærkning med Hensyn til den ærede sidste Taler's Utringer imod mig, at jeg ganske vist ikke har berettiget ham til at antage, at jeg havde yttret det som noget Almindeligt i Jylland; jeg har omtalt det som en personlig Erfaring fra Jylland, men det medfører paa ingen Maade, at det skulde være fra det District, som den ærede sidste Taler har forvaret derimod.

Thalbitzer: Naar den ærede 3die Landstingsmand for 8de Kreds (Rühoff) bemærkede, at jeg efter det Foredrag, jeg havde holdt, maatte have Interesse af nu at standse denne Sag, for at den kunde faae endnu flere Forbedringer, da har han vist ikke lagt Mærke til de Ord, hvormed jeg endte mit Foredrag. Jeg sagde nemlig, at, naar vi altid skulde holde paa at faae det Bedste, vi ønskede, saa vilde vi kun have faaet meget faa Love igjennem. Jeg kan ikke negte, at det er mit personlige Ønske, at Lovforslaget var gaaet meget videre, end det er, og jeg har ogsaa tænkt mig, at det maaskee vilde kunne udvikle sig saaledes i Communerne,

at Reformen kunde udstrækkes til saadanne smaa Sager som dem, jeg nævnte, navnlig Undertags- og Aftægtsager; men derfor skulde jeg langtfra vove at forfaste Noget, der kommer denne Reform og min Idee i denne Henseende noget nærmere end det hidtil Bestaaende. Jeg troer derfor, at man meget godt, uagtet man ønsker, at en Foranstaltning maatte være gaaet videre, kan tage det Næstbedste, naar man ikke kan faae det Allerbedste. Da der nu er gaaet saa lang Tid af en halv Snees Aar, uden at der er fremkommet noget Forslag i denne Retning, kunde man jo maaskee ogsaa spørge mig, der bestandigt har været Medlem af Rigsdagen, hvorfor jeg ikke selv har indbragt et saadant Forslag. Men jeg har i denne Henseende den samme Tanke, som den ærede 4de Landstingsmand for 10de Kreds (Zehmann), at Rigsdagsmændene skulde saameget som muligt undgaae at tage Initiativet til Lovforslag. Jeg har haabet, at Forslaget skulde være udgaaet fra Regjeringen, og navnlig ikke som en særskilt Sag, men i Forbindelse med den hele Communallov, naar Grundlovens Forjættelse i denne Henseende var gaaet i Opfyldelse; thi Ingen tænkte vistnok i 1849 paa, at vi endnu i 1855 ikke skulde have anden Communallov end den, vi da havde. Derfor har jeg altid oppebiet det gunstige Dieblif for at komme frem med et saadant Forslag. Vi have iøvrigt med Hensyn til denne Sag et Exempel i den Forligelsescommissiøn, der ifjor blev etableret ved Lyendeloven. Der have vi Erfaring for, at den har virket særdeles gavnligt; flere Sager ere blevne forligte paa en heldig Maade, ja, i de Sogne, hvor jeg er kjendt, har der, siden denne Lov kom ud, ikke været reist een Politirets-sag, og Grunden dertil troer jeg navnlig er den, at Commissiønen er saa nær ved. Der har kun været temmelig faa Sager for den; thi den, som ikke har en god Sag, undseer sig for at komme med den til Mænd, der kjende Forholdet mellem Huusbonden og Lyendet meget nøie. Et Lyende kan let chicanere sin Huusbond, naar det veed, at denne har en lang Vej for at søge sin Ret gjældende, og derfor hellere vil lade Sagen falde end have denne Uleilighed; og derfor vilde det ogsaa have været betænkeligt at træffe